

مسیر تعالی از دیدگاه مولانا

(جلد اول)

ایرج کشفی

www.ketab.ir

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سرشناسه	: کشفی، ایرج، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور	: مسیر تعالی از دیدگاه مولانا / ایرج کشفی
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۴۰۱
مشخصات ظاهری	: ۲ جلدی
شابک	: ج ۱. ۲ - ۰۵۲ - ۳۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸ / ج ۲. ۹ - ۰۵۳ - ۳۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان اصلی	: مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۳ ق
موضوع	: Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, 1207- 1273
موضوع	: نقد و تفسیر Criticism and interpretation
شناسه افزوده	: شعر فارسی - قرن ۷ ق - تاریخ و نقد
شناسه افزوده	: Persian poetry - 13 th century - History and Criticism
شناسه افزوده	: راه و رسم زندگی - شعر Conduct of life - Poetry
رده بندی کنگره	: طهرتقهرمانی نژاد، ثنا، ۱۳۷۵، مترجم
رده بندی دیویی	: PIR ۵۲۰.۱
شماره کتابخانه ملی	: ۸ / ۳۱ فا
	: ۸۹۶۸۷۲۸

مسیر تعالی از دیدگاه مولانا (جلد اول)

نویسنده: ایرج کشفی

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۴۰۱

چاپ صدف: ۳۰ نسخه (سی نسخه)

تومان ۲۵۵ / ۰۰۰

نشانی: میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری

نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvannashr.ir

شابک: ۲ - ۰۵۲ - ۳۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۵	مقدمه
۱۱	انسان‌شناسی
۱۸	کمال هدف و کمال وسیله
۳۸	شناخت
۵۲	نفس اماره
۶۰	تیرگی روح
۷۶	حرص و آز
۸۴	گناه
۹۱	رهایی از رنج و تعلقات دنیوی
۱۰۳	خشم
۱۰۹	منیت
۱۲۵	خیال
۱۳۵	خواطر
۱۴۲	ظن
۱۴۹	تردید
۱۵۵	جهاد اکبر و اصغر
۱۶۱	ریاضت
۱۷۱	حسد
۱۷۹	بیداری
۱۸۵	توبه
۱۸۶	مراحل توبه و پشیمانی
۱۸۷	لزوم توبه

۱۹۵	 انقطاع
۲۰۲	 فرافکنی
۲۰۹	 قیاس
۲۱۶	 رغبت یا میل و اراده
۲۲۴	 رهایی از زندان تن
۲۳۵	 علم
۲۴۴	 صورت و معنا
۲۵۰	 عمل و اعمال
۲۵۹	 زهد
۲۶۷	 اندیشه
۲۷۴	 نفس انسان و مهار آن
۲۸۷	 تسلیم
۲۹۳	 خوف و رجا
۳۰۳	 جاذبه و جهد
۳۱۰	 شکر
۳۲۱	 رازداری
۳۳۰	 تقلید و تحقیق
۳۴۱	 انفاق
۳۴۹	 مشورت
۳۵۹	 پیر طریقت
۳۶۹	 تصعید یا والایش
۳۷۵	 توکل
۳۸۵	 توسل
۳۹۳	 لذت

مقدمه

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي؛ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي؛ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي، يَقْفُوهَا قَوْلُ؛ پروردگارا سینه‌ام را گشاده گردان و کارم را برای من آسان ساز و از زبانیم گره بگشای تا سخنم را بفهمند.

ای دهنده عقل‌ها، فریادرس تا نخواهی تو نخواهد هیچ کس
هم طلب از توست و هم آن نیکویی ما که ایم؟ اول تویی، آخر تویی
هم بگو تو، هم تو بشنو، هم تو باش ما همه لاشیم با چندین تراش
به برکت ایزد منان تمام هستی عالم در مسیر تحول و دگرگونی به سر می‌برند
چون عطای الهی به کلیه موجودات می‌رسد، همه چیز در حال تغییر است، ولی در
ظاهر و صورت همگی ثابت و پایدار به نظر می‌رسد چون مرحمت حق چنین تداومی
دارد، مانند چرخش زمین به دور خورشید چون مستمر و پی‌درپی صورت می‌پذیرد؛ لذا
ساکنین زمین به این امر توجه چندانی ندارند. همچنان که در سوره واقعه، آیه ۶۱ بیان
شده.... آنچه نمی‌دانید پدیدار گردانیم.

بنابراین هوشیاری در دگرگونی محتاج شناخت است که نقش اساسی در نیل به
سعادت و خوشبختی انسان دارد. چون معرفت بایستی کلیت فرد را مورد توجه قرار
دهد و آموزش مبانی اخلاقی تنها راهی است که انسان را نزدیک به تکامل نخستین
می‌رساند، اما فراگیری این آموزه‌های اخلاقی چگونه می‌تواند در گستره جامعه حاکم
شود؟ به طور قطع با توجه به ارتباط عمیق دین و فرهنگ و ملیت آن جامعه، ادبیات
می‌تواند بستر مناسبی برای آموزش و تربیت مسائل اخلاقی، عرفانی و دینی باشد، ولی
آنچه باید به آن پرداخت پاسخ به این سؤال است که مولانا چه شیوه‌ای را برای تبیین
مسائل اخلاقی به کار گرفته است.